

ARMOEDESTRESS VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN NEDERLAND

BASISVOORZIENINGEN ONDER DRUK

**KINDER
HULP**

STIJGING IN HULP VOOR BASISVOORZIENINGEN

VOORWOORD

In Nederland wordt armoede gemeten aan de hand van het aantal mensen dat onder een bepaalde inkomensgrens leeft. Dit geeft een beeld van hoeveel mensen in armoede leven, maar zegt weinig over hoe diep de armoede is. Ook gaat het voorbij aan het feit dat een hele grote groep Nederlanders net boven die inkomensgrens zit en financieel heel kwetsbaar is. Deze groep is ruim twee keer zo groot als de groep die onder de grens zit.

**540.000 MENSEN ONDER DE ARMOEDEGRENS +
1.200.000 MENSEN NET BOVEN DE ARMOEDEGRENS =
1.740.000 MENSEN FINANCIEEL KWETSBAAR IN NEDERLAND***

*Bron: nieuwe armoedemeting CBS oktober 2024

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft recent het concept 'armoede-intensiteit' geïntroduceerd*. Dit meet hoe ver het inkomen onder de armoedegrens ligt. Hierdoor ontstaat een beter inzicht in de ernst van armoede en de mate waarin huishoudens tekortkomen. Cijfers van Nationaal Fonds Kinderhulp (hierna: Kinderhulp) laten een vergelijkbare trend zien. In de afgelopen jaren is niet alleen een stijging te zien in het aantal geholpen kinderen en jongeren die opgroeien in armoede in ons land, maar ook een forse groei in hulp voor basisvoorzieningen. En wanneer basisvoorzieningen ontbreken heeft dit niet alleen invloed op het leven van kinderen nu, maar ook in sterke mate op hun toekomst. De kansen die zij krijgen, verschillen simpelweg van die van leeftijdsgenoten. Want door armoede beginnen zij de dag al met een achterstand, omdat ze geen bed hebben, geen warme of passende kleding, geen bril of zelfs geen tandpasta of maandverband. Kortom; de bestaanszekerheid van deze kinderen staat onder druk.

Kinderhulp zet zich al 65 jaar in voor kinderen en jongeren van -9 maanden tot 21 jaar die opgroeien in armoede in Nederland. Kinderhulp fungeert als een vangnet. Wanneer er geen andere voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn, zoals regelingen vanuit de gemeente of ondersteuning van een andere lokale of landelijk organisatie, dan is Kinderhulp er wél. Met hulp op maat: met dát wat het kind nodig heeft. Dit rapport toont aan dat dit vangnet heel hard nodig is in Nederland.

*Bron: <https://www.cpb.nl/de-armoede-intensiteit-een-raming-van-de-diepte-van-armoede#>

Waarom dit rapport? Op 17 april is het de Dag van de Kinderarmoede, een dag die door Kinderhulp in het leven is geroepen om aandacht te vragen voor de gevolgen van armoedestress voor kinderen en jongeren. Dit rapport geeft inzicht in de specifieke basisvoorzieningen waar het kinderen en jongeren die opgroeien in armoede aan ontbreekt en in de trends die hierin te zien zijn. Daarmee onderstreept het de grote urgentie van gedegen overheidsbeleid en van structurele investeringen om deze problematiek aan te pakken.

De Dag van de Kinderarmoede 2025 geldt voor Kinderhulp als aftrap voor een jongerentop op 17 april 2026. Kinderhulp wil jongeren die opgroeien of opgegroeid zijn in armoede zelf aan het woord laten. Zodat zij niet enkel onderwerp van gesprek zijn, maar de gesprekken ook richting geven, door inzicht en ervaringen te delen, actief mee te denken en ook oplossingen aan te dragen. Dit rapport vormt de start: in de komende jaren zal Kinderhulp, samen met jongere ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede, de ontwikkelingen volgen op in ieder geval de thema's die in dit rapport aan bod komen.

KINDERHULP IS EEN DOENER MET EEN MISSIE.

Onderzoek en luisteren naar jongeren geeft inzicht. Ook voor de optimalisatie van de hulp die we bieden. Hulp die eraan bijdraagt dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen kunnen worden wie ze willen zijn. Hoe groot en bijzonder of hoe klein en dichtbij hun dromen ook zijn. Zodat ze opgroeien tot de gelukkigste en meest kansrijke generatie ooit.

INHOUDSOPGAVE

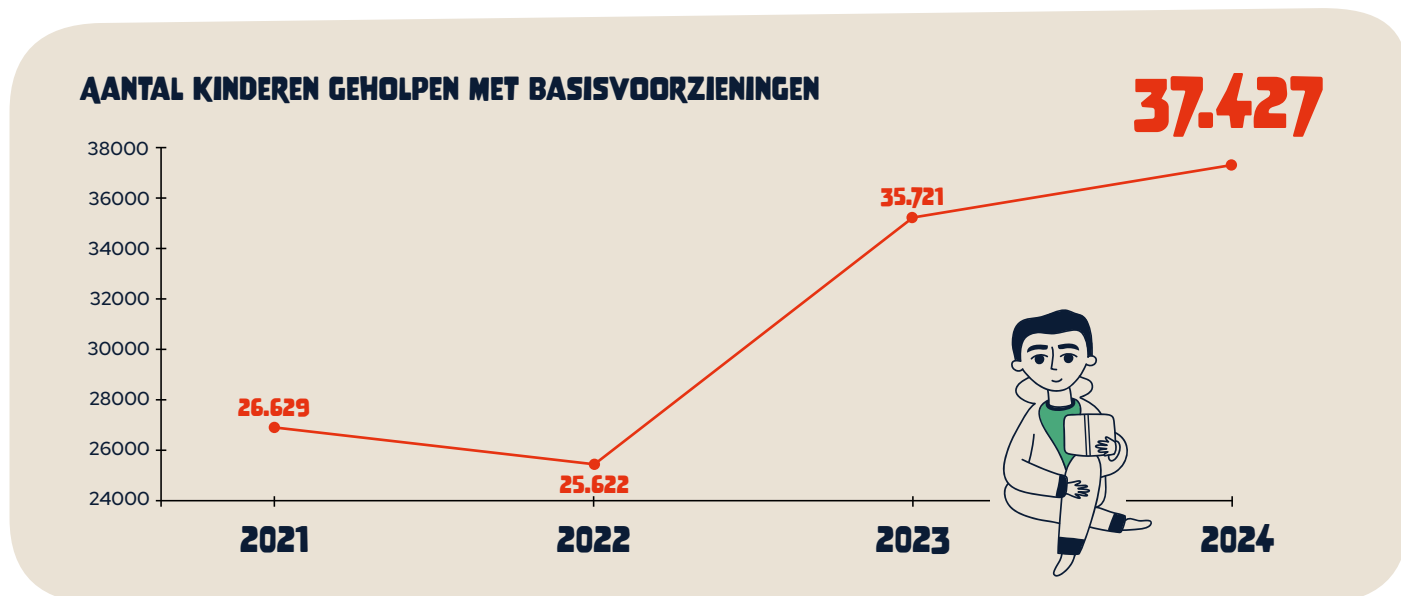
★	40% STIJGING IN HULP VOOR BASISVOORZIENINGEN	05
	Basisvoorzieningen	05
	Aanvragen bij Kinderhulp	05
★	FYSIEKE EN MENTALE GEZONDHEID	06
	Brillen	06
	Persoonlijke verzorging	07
	Menstruatieproducten	08
★	KANSENGELIJKHEID	09
	Kleding	09
	Fietsen	11
	Kamerinrichting	12
★	SOCIALE, SPORTIEVE EN CULTURELE ONTWIKKELING	14
	Sport en cultuur	15
	Extra schoolkosten	17
★	CONCLUSIES	18
★	AANBEVELINGEN	19
★	OVER KINDERHULP	21

40% STIJGING IN HULP VOOR BASISVOORZIENINGEN

In de afgelopen vier jaar is het aantal kinderen dat door Kinderhulp is geholpen met een bijdrage voor basisvoorzieningen gestegen met 10.798, een toename van 40,55%.

BASISVOORZIENINGEN

Basisvoorzieningen leveren een noodzakelijke bijdrage aan een optimale groei en ontwikkeling van kinderen en jongeren die opgroeien. Een stijging van ruim 40% in aanvragen bij Kinderhulp voor basisvoorzieningen is dus ronduit zorgwekkend. De trends en ontwikkelingen binnen deze stijging in aanvragen bij Kinderhulp zijn, zijn te verdelen in 3 pijlers:

**FYSIEKE EN MENTALE
GEZONDHEID**

KANSELIJKHEID

**SOCIALE, SPORTIEVE EN
CULTURELE ONTWIKKELING**

AANVRAGEN BIJ KINDERHULP

Kinderhulp helpt kinderen individueel. Aanvragen voor hulp worden altijd via maatschappelijke organisaties gedaan. Bijvoorbeeld een maatschappelijk werker, bewindvoerder, leerkracht, wijkteam van de gemeente, voedselbank of jeugdhulpverlener. Zij zijn (nauw) betrokken bij het gezin en de kinderen, weten welke kinderen echt hulp nodig hebben en zien er ook op toe dat de hulp goed terecht komt. De hulpvragen komen vanuit 4.400 aangesloten maatschappelijke organisaties in heel Nederland.

Als gekeken wordt naar de inkomenssituatie van de gezinnen waarvoor een hulpvraag ingediend wordt, is de afgelopen jaren een duidelijke verschuiving te zien. De aanvragen voor kinderen met ouders met een inkomen stijgen: het aandeel van mensen met een inkomen uit loondienst of uit eigen bedrijf is gestegen van 13,2% in 2021 naar 14,6% in 2024. Er is ook een zorgelijke ontwikkeling in de aanvragen als we kijken naar mensen zonder inkomen. Tussen 2021 en 2024 steeg het percentage aanvragen afkomstig van gezinnen zonder inkomen van 2,5% naar 10,2%.

FYSIEKE EN MENTALE GEZONDHEID

Als geldzorgen de dagelijkse realiteit zijn, brengt elke dag onmogelijke keuzes met zich mee. En dat geeft veel stress, voor zowel ouder als kind. Kinderen die opgroeien in een gezin met armoedestress hebben, door deze stressvolle situatie, een grotere kans op (chronische) ziektes, een laag zelfbeeld of sociaal isolement*.

Armoedestress maakt keuzes maken moeilijk. De focus ligt voornamelijk op het hier en nu. Kleine dingen kunnen dan al veel impact hebben. Zowel het ontbreken als het ontvangen...

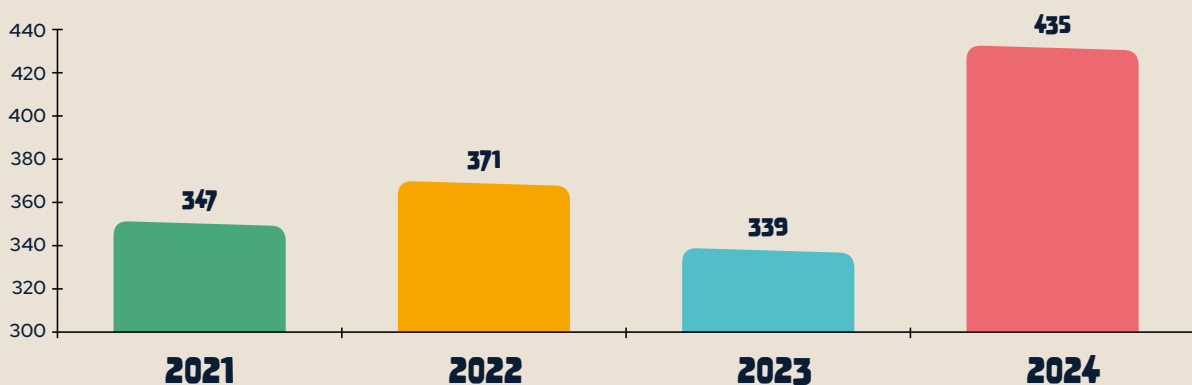
BRILLEN

Goed kunnen zien is essentieel voor de ontwikkeling en het welzijn van kinderen en jongeren. Een bril is een hulpmiddel dat kinderen in staat stelt de wereld om hen heen scherp waar te nemen, optimaal te leren en deel te nemen aan sociale activiteiten. Toch hebben kinderen en jongeren die opgroeien in armoede niet altijd toegang tot de juiste oogzorg en een bril met de juiste sterkte. Dit kan gevolgen hebben voor hun toekomst.

Voor gezinnen in armoede is een bril vaak een luxeartikel. De kosten van een oogmeting en een geschikte bril kunnen voor veel ouders een te grote financiële last zijn. Hierdoor blijven veel kinderen rondlopen met ongecorrigeerde zichtproblemen. Dit kan leiden tot een vicieuze cirkel waarin zij op school achterblijven, minder zelfvertrouwen ontwikkelen en uiteindelijk minder kansen krijgen om op te groeien tot wie ze willen worden.

Daarom initieerde én ondertekende Kinderhulp op 26 september 2024 de 'intentieverklaring voor een landelijke aanpak van refractiearmoede'. Samen met Stichting Blindenhulp, Het Oogfonds, Oogvereniging, Nederlandse Vereniging van Orthoptisten, Jeugdeducatiefonds en World Health Organization-projectgroep Vision 2020 Netherlands. Samen willen we dat alle kinderen zicht krijgen op een kansrijke toekomst. Door niet alleen direct te helpen met een bril, maar ook door ons hard te maken voor een structurele oplossing en de handen ineen te slaan. Dat is nodig: in de afgelopen 4 jaar hielp Kinderhulp 1.492 kinderen met een bril of lenzen.

AANTAL KINDEREN GEHOLPEN MET EEN BRIL

★ Bron: <https://kinderhulp.nl/armoedestress/wat-is-armoedestress/>

Een eenvoudige bril kan het verschil maken. Kinderogen gaan snel achteruit met soms blijvende gevolgen, zoals bijziendheid. En minder zicht maakt ook het meekomen en ontwikkelen op school moeilijker. Daarom is het essentieel om te (blijven) werken aan toegankelijkheid en betaalbaarheid van brillen voor kinderen die dat nodig hebben.

Ontvangen reacties van ouders na hulp met een bril op maat:

**“SCHOOL GAAT BETER. BUITEN IN
HET VERKEER IS HET VEEL VEILIGER.
OOK HOREN WE ZE MINDER
OVER HOOFDPIJNKLACHTEN.”**

“ZE ZIET BETER EN IS VROLIJKER.”

**“ZE KOMT
BLIJ VAN SCHOOL,
WANT ZE KAN HET
BORD GOED ZIEN
EN GOED LEZEN.”**

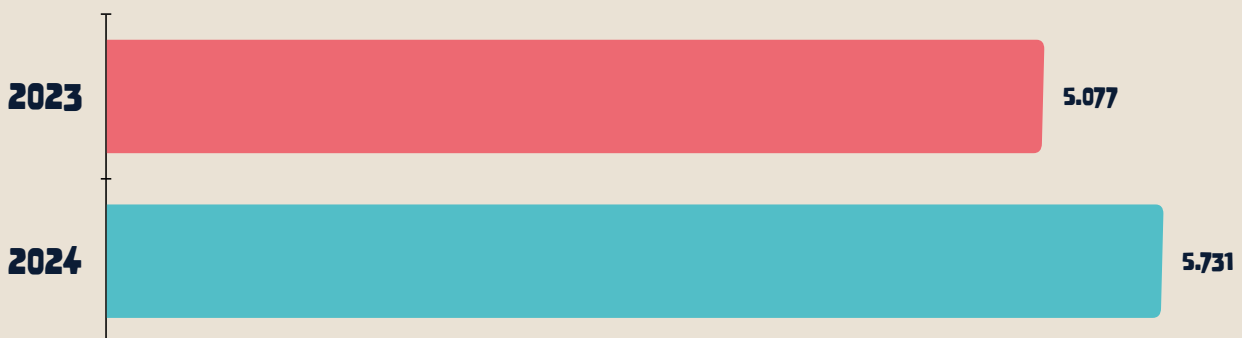

PERSOONLIJKE VERZORGING

Verzorgingsproducten zijn essentieel voor opgroeiende jongeren, omdat ze bijdragen aan hygiëne, gezondheid en zelfvertrouwen. Tijdens de puberteit verandert het lichaam en neemt de behoefte en noodzaak aan goede persoonlijke verzorging toe. Producten zoals deodorant zijn essentieel voor tieners om zichzelf te kunnen zijn: fris ruiken kan al een positief effect hebben op het zelfbeeld van jongeren. Ook scheerproducten zijn belangrijk voor het zelfbeeld en persoonlijke hygiëne. Menstruatieproducten zijn onmisbaar om dagelijkse activiteiten zonder zorgen of schaamte te kunnen voortzetten. Een gebrek aan deze basisproducten kan leiden tot onzekerheid, uitsluiting en zelfs het missen van schooldagen, sociale activiteiten of bijbanen.

Kinderhulp signaleerde dusdanig veel vraag naar hulp voor persoonlijke verzorging dat dit in 2023 een specifieke categorie is geworden. Een aanvrager van Kinderhulp bevestigt: “Waar we een paar jaar geleden nog aanvragen deden bij Kinderhulp voor de grotere uitgaven als een bed of laptop, zijn het de laatste jaren steeds meer basale aanvragen geworden.”

GEHOLPEN KINDEREN MET PERSOONLIJKE VERZORGING

EEN KLEINE GREEP UIT ONTVANGEN AANVRAGEN:

"Ouders moeten kiezen tussen zonnebrand en brood. Het budget laat het niet toe om dit product te kopen en bij de voedselbank is het vaak ook niet aanwezig."

"Kind krijgt deze zomervakantie een beugel, hierdoor zal hij elektrisch moeten gaan poetsen en heeft hij dus een elektrische tandenborstel nodig + borsteltjes."

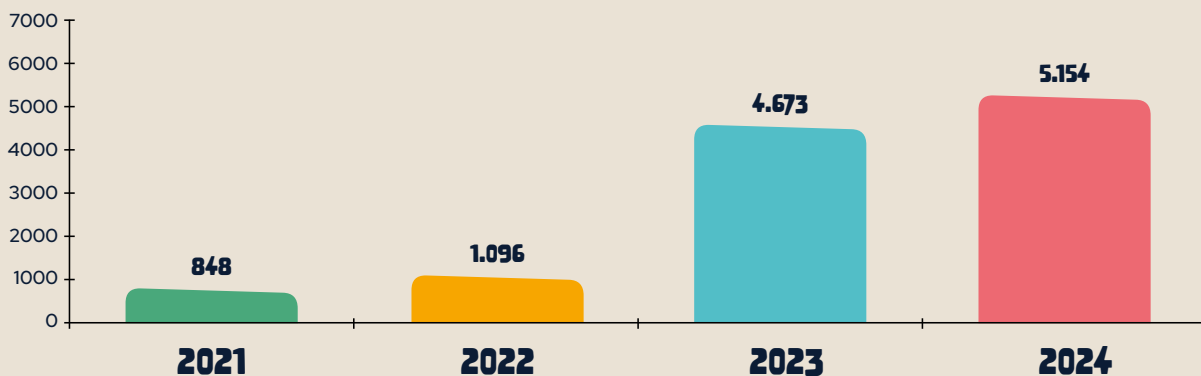
"Beide tieners zouden heel graag een kappersbehandeling willen. Hun haar is lang maar behoorlijk verwaarloosd en ze hebben dringend behoefte aan verzorging."

MENSTRUATIEPRODUCTEN

Menstruatiearmoede is de verdrietige en ongemakkelijke realiteit voor 1 op de 10 meisjes en vrouwen in Nederland. Dit betekent dat ze niet voldoende middelen hebben voor een veilige en comfortabele menstruatie. Het ontbreken van menstruatieproducten kan leiden tot het missen van lessen op school en kan zelfs gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Wanneer er geen geld is voor maandverband, tampons, cups of menstruatieondergoed, is het gebruik van ongeschikte alternatieven, zoals wc-papier, voor de hand liggend. Dit vergroot de kans op infecties en huidirritatie. De stijging van het aantal aangevraagde menstruatieproducten bij Kinderhulp liegt er niet om.

AANTAL KINDEREN GEHOLPEN MET MENSTRUATIEPRODUCTEN

Voor 't eerst ongesteld-pakketten

In 2024 startte Kinderhulp met een pilot: ruim 1.500 meisjes ontvingen een 'Voor 't eerst ongesteld'-pakket. Jonge meiden die opgroeien in armoede ervaren namelijk niet altijd een veilige en comfortabele menstruatie, omdat er thuis geen geld is voor menstruatieproducten maar ook geen aandacht voor de menstruatie. De pakketten bevatten alle nodige en handige middelen voor een eerste menstruatie en een boekje vol uitleg. Via maatschappelijke organisaties zijn de pakketten terechtgekomen bij meiden die het nodig hebben. Dit leidde tot veel enthousiaste en waarderende reacties. 'Als je in de jeugdzorg zit, heb je niet echt iemand die je daarbij kan helpen', vertelde één van de meiden. Het pakket bleek ook voor hulpverleners een welkom middel om in gesprek te gaan met jongeren over menstruatie. De opvolging van deze pilot? Met enkele praktische aanpassingen ook in 2025 onderdeel van de hulp vanuit Kinderhulp.

KANSENGELIJKHEID

De dag beginnen met een zere rug na een nacht slapen op een dun matras op de grond, op te kleine schoenen en zonder warme winterjas de deur uitgaan om lopend naar school te gaan vanwege het ontbreken van een fiets... Situaties die voor kinderen en jongeren die opgroeien in armoede eerder regel dan uitzondering zijn. En daar blijft het niet bij, want het bord op school zien zonder bril is lastig en geen maandverband hebben is heel erg ongemakkelijk. Kortom: opgroeien in armoede is niet enkel oncomfortabel, het maakt ook het verschil met leeftijdsgenoten zichtbaar én voelbaar. En die dagelijkse achterstand vermindert gelijke kansen, nu en voor de toekomst.

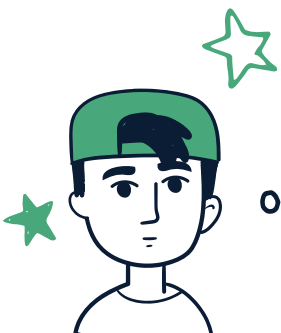
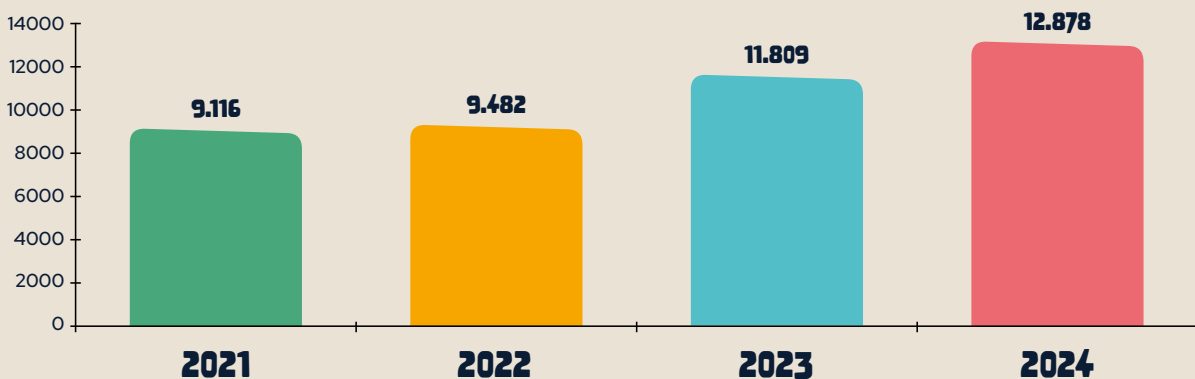
KLEDING

Kinderen in de groei hebben regelmatig nieuwe spullen nodig. Maar wanneer armoede de dagelijkse realiteit is, is het aanschaffen van schoenen in een maat groter, een nieuwe spijkerbroek of een winterjas niet standaard mogelijk. Dat betekent voor kinderen vaak langer doorlopen met kapotte, te koude of te kleine kleding of schoenen.

Kinderen en jongeren die opgroeien in armoede zijn vaak afhankelijk van kleding die ze krijgen uit donaties of van mensen in hun omgeving. Deze kleding zit niet altijd goed, is versleten, en – misschien nog belangrijker – ze hebben het niet zelf gekozen. Er is niets mis met tweede- of derdehands kleding, maar zelf kleding kunnen uitkiezen draagt bij aan identiteitsvorming en een gevoel van eigenwaarde. Het niet kunnen kiezen van eigen kleding belemmert kinderen en jongeren in het ontdekken en ontwikkelen van hun identiteit. Daarnaast kan kleding uit donaties ervoor zorgen dat ze opvallen, zich 'anders' voelen, waardoor ze sneller buitengesloten worden door leeftijdsgenoten.

Kinderhulp helpt kinderen en jongeren door middel van een Fashioncheque of een financiële bijdrage: waardoor de hulp vaak meer is dan een paar kledingstukken die hard nodig zijn. Het zelf kunnen uitzoeken en kiezen, brengt ook plezier en trots. In 2021 bedroeg deze ondersteuning in euro's nog € 1.478.628, in 2024 is dit bedrag gestegen tot € 2.096.046 – een duidelijke indicatie van de groeiende noodzaak.

AANTAL KINDEREN GEHOLPEN MET KLEDING

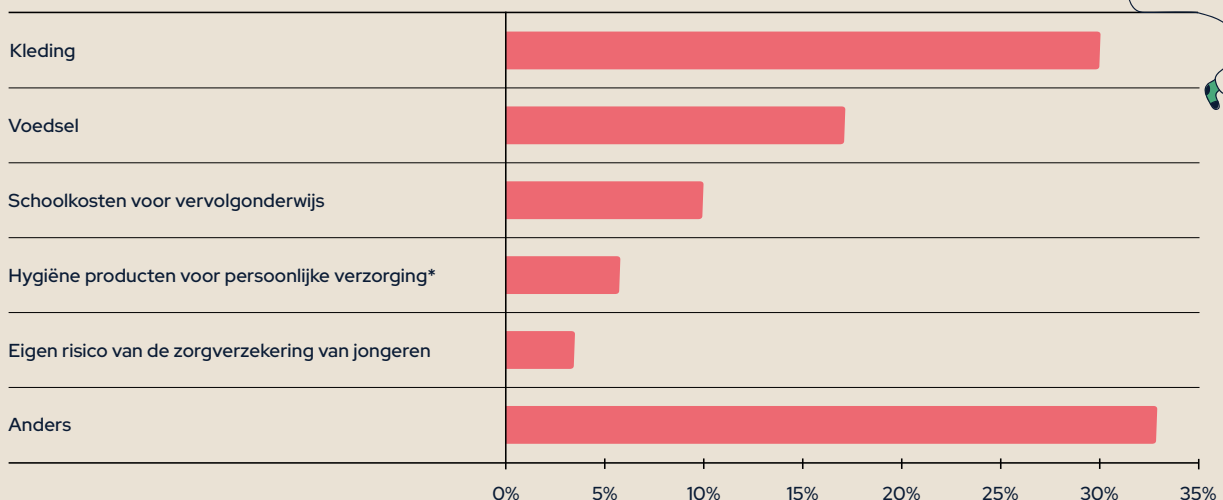

“OP DIT MOMENT IS ER GEEN GELD VOOR NIEUWE KLEDING, TERWIJL HET KIND DIT WEL NODIG HEEFT. ZIJ HEEFT NIEUWE KLEDING NODIG VOOR HET KOUDERE SEIZOEN (VOOR SCHOENEN €25, JAS €35, 3 TRUIEN €35, 3 BROEKEN €30, LEGGING/ONDERGOED/SOKKEN €25).”

“DE KINDEREN HEBBEN EEN AANTAL MAANDEN OP STRAAT GELEefd, WAT EEN ENORM TRAUMATISCHE ERVARING IS GEWEEST. HOEWEL ZE NU TIJDELIJK ONDERDAK HEBBEN, ONTBREEKT HET HEN AAN DE BASISVOORZIENINGEN DIE NODIG ZIJN VOOR EEN VEILIGE EN STABIELE LEEFOMGEVING. DE BABY HAD TOT VOOR KORT SLECHTS EEN SETJE KLEDING EN MOEST VERDER IN LUIERS DOORBRENGEN.”

In april 2024 deed Kinderhulp onderzoek onder aanvragers, zowel professionals van hulpverleningsorganisaties als vrijwilligers van informele maatschappelijke organisaties. Op de vraag welke terugkerende uitgaven het meest in het gedrang komen wanneer er niet genoeg geld is, antwoordde 30% van de (650) respondenten dat kleding dan in het gedrang komt.

WELKE TERUGKERENDE UITGAVEN KOMEN HET MEEST IN HET GEDRANG WANNEER ER NIET GENOEG GELD IS?

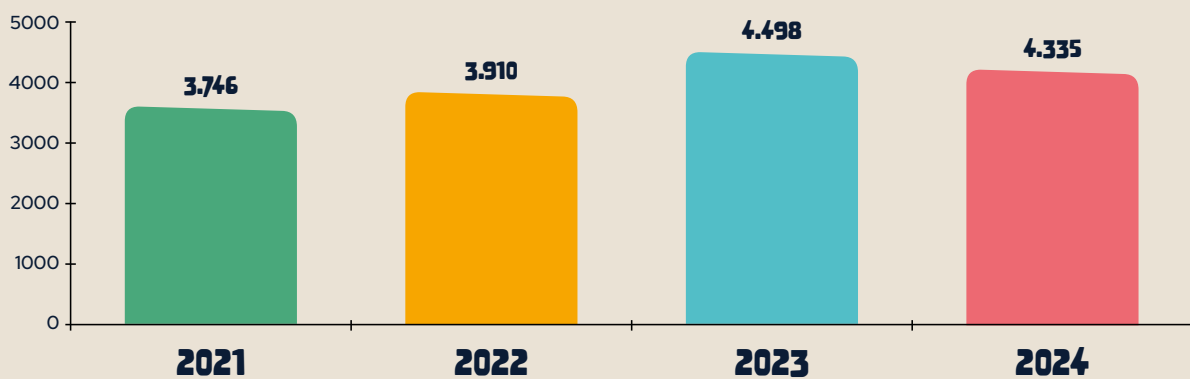
*BIJVOORBEELD MAANDVERBAND, SHAMPOO OF TANDPASTA

FIETSEN

Een fiets betekent veel meer dan alleen een vervoermiddel; het draagt bij aan het verleggen van grenzen en het ervaren van vrijheid. Kinderen hebben van nature de drang om hun omgeving te verkennen. Een fiets wordt nog belangrijker wanneer een kind naar het voortgezet onderwijs gaat. Dan is een goede, betrouwbare fiets onmisbaar. Een fiets die steeds kapotgaat, waarvan de ketting er telkens afloopt of die zo zwaar trapt dat een schooldag al begint met vermoeidheid, belemmert niet alleen de mobiliteit, maar ook de schoolprestaties. Wanneer een kind te laat komt of lessen mist door een kapotte fiets, loopt het essentiële kennis en kansen mis.

Kinderhulp is een vangnet. Wanneer er geen andere voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn, zoals regelingen vanuit de gemeente of ondersteuning van een andere lokale of landelijk organisatie, dan is Kinderhulp er wél. Op het gebied van fietsen zijn er aardig wat initiatieven als voorliggende voorzieningen. Toch toont het aantal geholpen kinderen en jongeren (ook fietszitjes voor kinderen van 0 tot 4 jaar) voor (tweedehands) fietsen al jaren een stijgende lijn.

AANTAL KINDEREN GEHOLPEN MET EEN FIETS

Een aanvraag uit de praktijk:

“MEISJE VAN 14 IS GEPLAATST IN EEN PLEEGGEZIN DAT OP FLINKE AFSTAND GELEGEN IS VAN HAAR SCHOOL EN SOCIALE CONTACTEN. DIT IS OP EEN GEWONE FIETS 1,5 UUR HEEN EN 1,5 UUR TERUG. OM HAAR EEN OVERSTAP NAAR EEN ANDERE SCHOOL TE BESPAREN, VRAGEN OM EEN BIJDRAGE VOOR EEN ELEKTRISCHE FIETS.

JONGERE HEEFT AL LANGERE TIJD GEEN FIETS EN LOOPT OP DIT MOMENT IEDERE DAG EEN HALF UUR NAAR SCHOOL. OMDAT MOEDER MET EEN ZEER LAAG BEDRAG MOET RONDKOMEN EN ZIJ ERG GEMOTIVEERD IS OM HAAR SCHULDEN AF TE LOSSEN, VRAAG IK HIERBIJ EEN FIETS AAN VOOR HAAR DOCHTER ZODAT ZE DAARMEE NAAR SCHOOL KAN FIETSEN.”

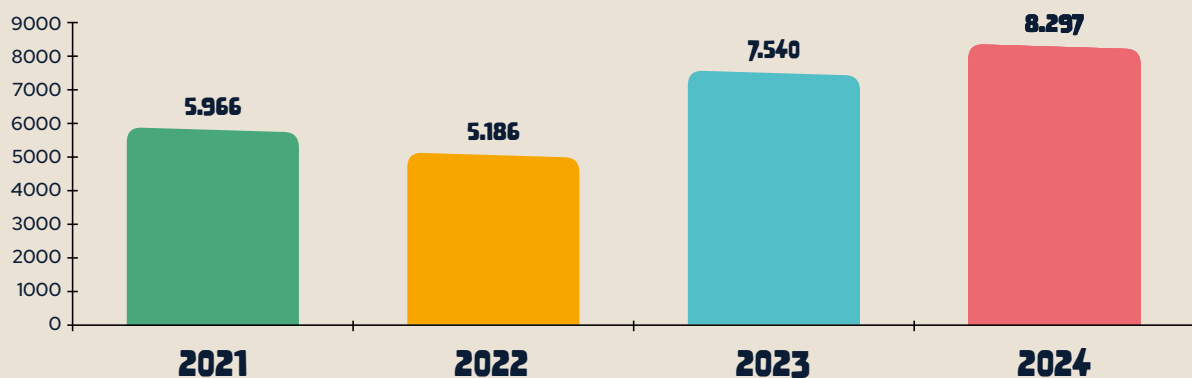

KAMERINRICHTING

Een veilige en comfortabele slaapplek is essentieel voor de ontwikkeling en het welzijn van een kind. Het is een plek waar een kind kan uitrusten, slapen en zich even kan terugtrekken. Helaas komt het veel voor dat kinderen die opgroeien in armoede op een matras op de grond slapen, geen vloerbedekking op de slaapkamer hebben of ramen die met vuilniszakken zijn afgeplakt. Omdat er geen geld is voor kamerinrichting.

Dit kan een enorme impact hebben op de gezondheid en schoolprestaties van kinderen. Slapen op een dun matras of op de grond kan bijvoorbeeld leiden tot slaapproblemen, concentratieverlies en lichamelijke klachten. Daarom is het van groot belang dat elk kind een fatsoenlijk bed heeft. En ook een kamer waarin een kind of jongere tot rust komt en zich thuis kan voelen is waardevol voor groei en ontwikkeling. De stijging in het aantal geholpen kinderen en jongeren met een betere slaapomgeving, bijvoorbeeld door het vergoeden van gordijnen, bedden of dekbedden, is fors in de afgelopen jaren.

AANTAL KINDEREN GEHOLPEN MET KAMERINRICHTING

EEN KLEINE GREEP UIT ONTVANGEN AANVRAGEN:

"Twee kinderen slapen nu in bed bij moeder en twee kinderen slapen op de grond. Ik zou graag de drie kinderen in een stapelbed willen. Er is weinig ruimte in huis dus moet het een driepersoons stapelbed zijn."

"De kinderen slapen op dit moment op matrassen op de grond omdat er schimmel in de bedden en meubels zat. Woning waar zij nu nog wonen is gerenoveerd maar binnen een maand zat er door heel de woning weer schimmel."

Ook jongvolwassenen hebben te maken met armoedestress. Jongeren die zelfstandig (moeten) wonen en die zijn opgegroeid in armoede, zijn vaak niet op weg geholpen naar financiële zelfstandigheid. Ook spaargeld voor een studie is er vaak niet. Dat geeft stress, wat het nog lastiger maakt om echt op eigen benen te staan. Daarom helpt Kinderhulp ook jongvolwassenen tot 21 jaar. Met dat wat nodig is: een bed en kledingkast, laptop of een bijdrage aan een vervolgstudie. En voor jongeren die zelfstandig gaan wonen de Op-jezelf-woon-box. De box is speciaal samengesteld om de stress rondom zelfstandigheid te verlichten en zit vol met praktische spullen die het makkelijker maken om een eigen plek in te richten. Denk aan:

- een cafetière, koffie en koffiemokken
- ontbijtborden, schaaltjes en bestek
- snijplank en mesjes
- schoonmaakspullen, zoals een emmer, sponsjes en stoffer en blik
- glazen
- decoratie, zoals een plaid, een kaars en een fotolijstje
- een cadeaukaart voor de Xenos.

Ontvangen reacties na hulp met kamerinrichting:

**“WAT ONTZETTEND
LEUK DAT IEMAND
AAN MIJ DENKT.”**

**“FIJN STEUNTJE IN
DE RUG BIJ ZO’N
GROTE STAP.”**

**“HET HEEFT MIJ
GERED VAN HOGE
KOSTEN EN HEEFT
MIJ DE LUXE GEGEVEN
OM EEN AANTAL
EXTRA SPULLEN
TE ONTVANGEN.”**

SOCIALE, SPORTIEVE EN CULTURELE ONTWIKKELING

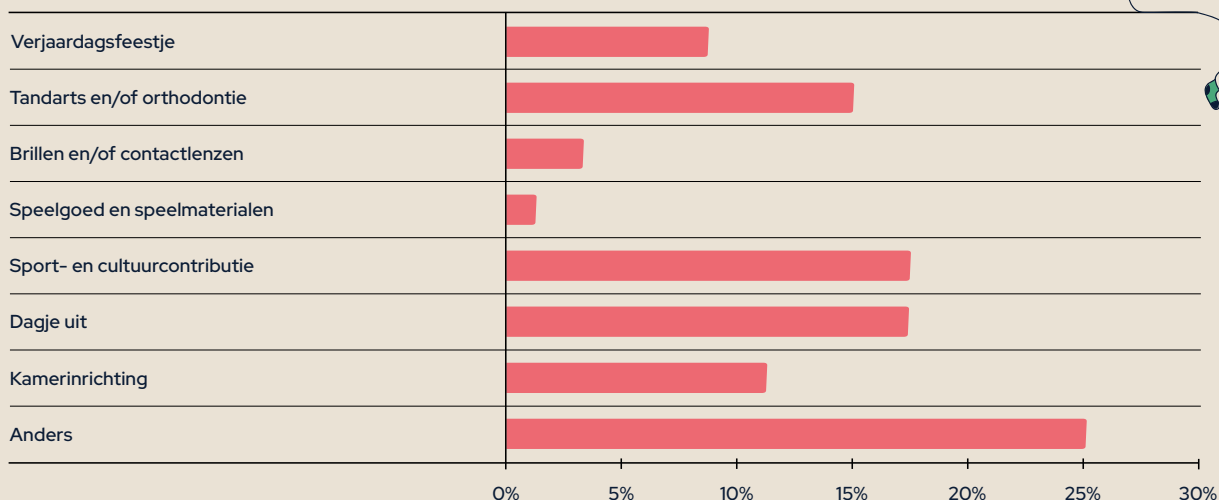
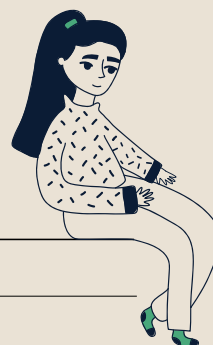

Het ontwikkelen van talenten is essentieel voor kinderen en jongeren, omdat het hen helpt om hun eigen mogelijkheden te ontdekken en hun zelfvertrouwen te vergroten. Door zich te kunnen verdiepen in hun interesses en vaardigheden leren ze doorzetten, problemen oplossen en hun creativiteit benutten. Dit draagt niet alleen bij aan hun persoonlijke groei, maar ook aan kansen in de toekomst.

Voor kinderen die opgroeien in armoede is talentontwikkeling minstens zo belangrijk, omdat zij vaak minder toegang hebben tot kansen en middelen om zich te ontplooien. Financiële beperkingen kunnen ervoor zorgen dat zij minder mogelijkheden hebben om deel te nemen aan sport, muzieklessen of andere activiteiten die hun talenten kunnen versterken. Dit kan hun zelfbeeld en motivatie negatief beïnvloeden. Wanneer kinderen en jongeren de kans krijgen om hun vaardigheden te ontwikkelen en succeservaringen op te doen, vergroot dit hun perspectief op een betere toekomst. Het kan hen inspireren om dromen na te jagen en hen motiveren om door te zetten, zelfs wanneer ze met tegenslagen worden geconfronteerd. Bovendien kunnen talenten deuren openen naar studiebeurzen, werkgelegenheid en sociale netwerken die hen verder helpen. Daarom is het cruciaal om talentontwikkeling voor alle kinderen toegankelijk te maken, ongeacht hun achtergrond. Het kunnen beoefenen van een hobby is niet alleen van belang voor ontplooiing en ontwikkeling voor de toekomst; het is ook goed voor het mentale welzijn door zorgen even te kunnen vergeten.

Uit het onderzoek van Kinderhulp in april 2024 onder 650 aanvragers wordt de sport- en cultuurcontributie het meest benoemd als de uitgave die in het gedrang komt wanneer er niet voldoende geld is.

WELKE BIJZONDERE (EENMALIGE) UITGAVEN KOMEN HET MEEST IN HET GEDRANG WANNEER ER NIET GENOEG GELD IS?

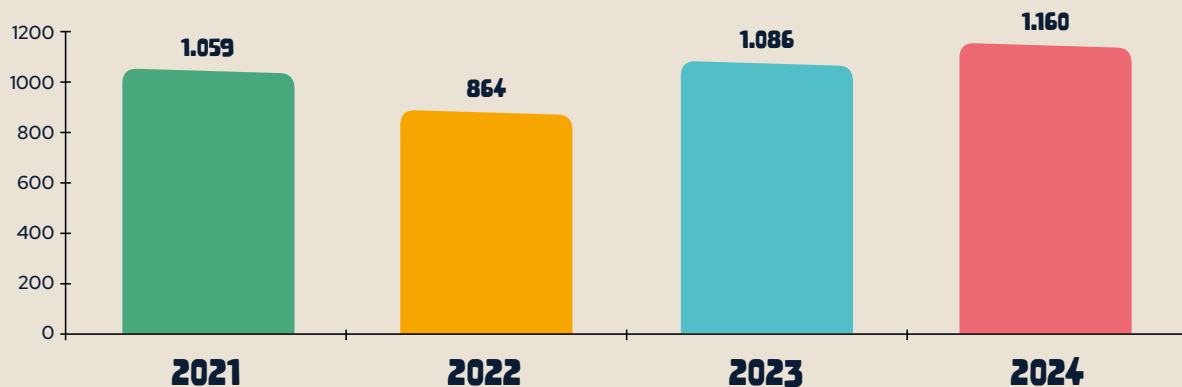

*BIJVOORBEELD MAANDVERBAND, SHAMPOO OF TANDPASTA

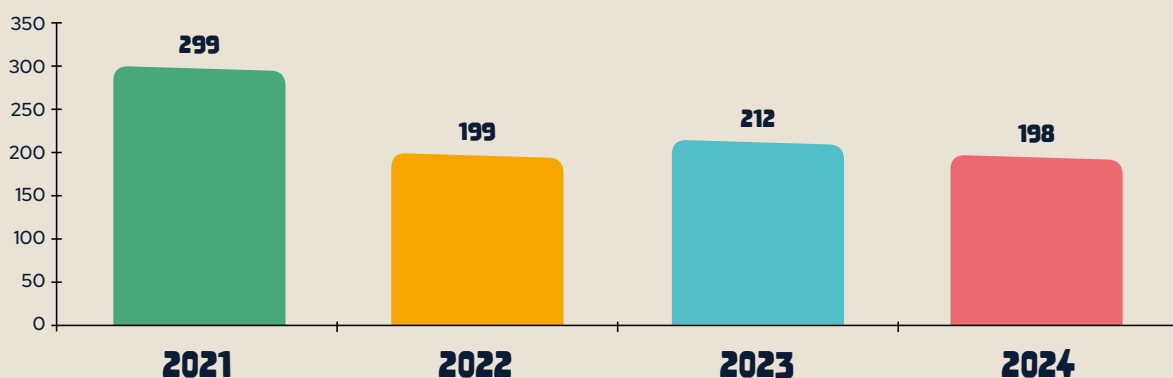
SPORT EN CULTUUR

Als vangnet is Kinderhulp er op het gebied van sport veelal voor hulp met sportmaterialen. Voor contributie van een sportclub of voor de zwemlessen bestaat er in veel gevallen wel een gemeentelijk potje of een collega-fonds. Maar die hockeystick, voetbalschoenen of dat zwemvest zijn ook nodig. En is er sprake van talent (bijvoorbeeld sporters die zijn gescout) dan brengt een verdere ontwikkeling vaak hoge kosten met zich mee, zoals reiskosten, verschillende outfits en contributie. Voorliggende voorzieningen voor muzieklessen of theater zijn schaarser.

AANTAL GEHOLPEN KINDEREN MET SPORTSPULLEN

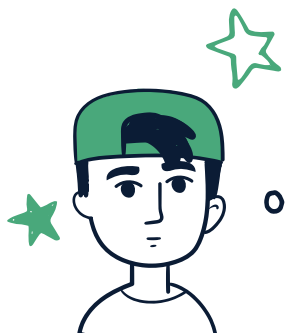

AANTAL GEHOLPEN KINDEREN MET CULTUUR

“DEZE 16-JARIGE JONGEN IS GEK OP THEATER, HIJ WIL HEEL GRAAG LESSEN GAAN VOLGEN. DIT KAN HEM OOK GAAN HELPEN BIJ HET UITEN VAN EMOTIES, WAAR HIJ DOOR EEN BELASTE JEUGD MOEITE MEE HEEFT. ER IS VANUIT DE JEUGDBESCHERMING GEEN GELD BESCHIKBAAR VOOR THEATER. MET BIOLOGISCHE OUDERS IS GEEN CONTACT DUS DIE KUNNEN OOK NIET BIJDRAGEN IN DE FINANCIERING.”

“JONGERE VAN 19 ZOU DOLGRAAG EIGEN SCHAATSEN WILLEN. MOEDER IS AL OP JONGE LEEFTIJD OVERLEDEN EN VADER IS NIET IN STAAT OM VOOR CLIËNTE TE KUNNEN ZORGEN, OOK FINANCIEEL NIET. ZE HEEFT EEN BIJBAAN EN ZOU HIER EEN DEEL AAN BIJDRAGEN, MAAR HEEFT HAAR INKOMSTEN HARD NODIG VOOR HAAR NORMALE VASTE LASTEN. NIEUWE ZIJN ERG DUUR, DAAROM WIL ZE OP ZOEK NAAR TWEEDEHANDS SCHAATSEN. HET SCHAATSEN MAAR OOK HET SOCIALE STUKJE IS ONTZETTEND BELANGRIJK VOOR CLIËNTE, ECHT IETS WAARVOOR ZE ELKE DAG MET PLEZIER UIT BED STAPT!”

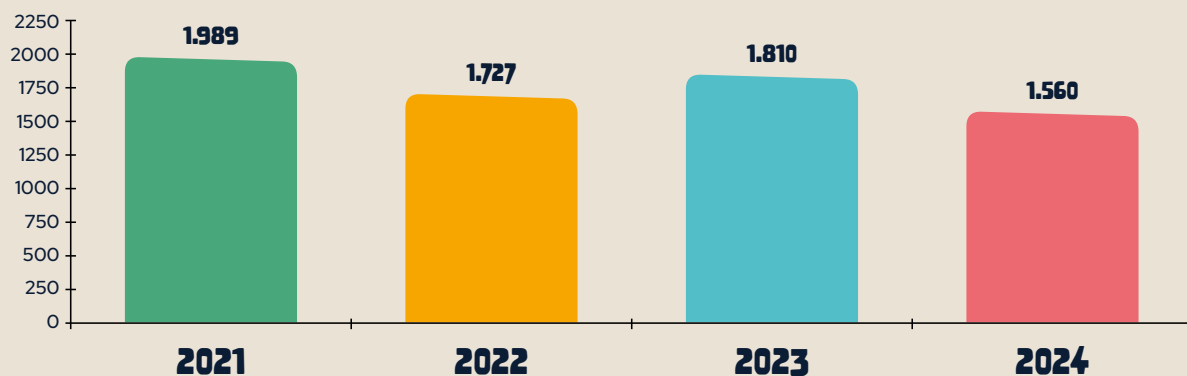
“MEISJES SPELEN AL JAREN KEYBOARD EN GITAAR BIJ DE MUZIEKSCHOOL. VADER IS AFGEKEURD EN HIJ ONTVANGT EEN WIA-UITKERING HET MAKEN VAN MUZIEK IS EEN UITLAATKLEP VOOR DE BEIDE MEISJES, OMDAT ZIJ HET GEMIS VAN HUN MOEDER KUNNEN COMPENSEREN.”

EXTRA SCHOOLKOSTEN

Naar school gaan betekent zo veel meer dan het leren van theorie. Kinderen en jongeren ontwikkelen zich ook op vele andere vlakken. Door bijvoorbeeld verdiepende excursies, zelfstandig moeten reizen (met een fiets of het openbaar vervoer) en het ondernemen van (nieuwe) sociale activiteiten. Ook is het geregeld nodig om materialen aan te schaffen voor praktische opleidingen of specialisaties die ze willen volgen en soms is wat extra ondersteuning nodig in de vorm van bijles. Heel veel van deze zaken brengen extra kosten mee. En dat is voor veel gezinnen onbetaalbaar. Kinderhulp springt al vele jaren bij.

AANTAL GEHOLPEN KINDEREN MET EXTRA SCHOOLKOSTEN

*ONDER EXTRA SCHOOLKOSTEN VALLEN BIJ KINDERHULP O.A. SCHOOLTASSEN, BOEKEN, LICENTIES, REKENMACHINES, MATERIALEN ZOALS KAPPERSCHAREN, EXCURSIES, REISKOSTEN, LESGELD.

De verhalen achter de cijfers:

“MEISJE VAN 20 START EIND JANUARI MET HAAR OPLEIDING TOT FASHION DESIGNER. OM DEEL TE KUNNEN NEMEN AAN AANGEBODEN LESSTOF DIENT CLIËNT EEN NAAIMACHINE AAN TE SCHAFFEN.”

“JONGERE IS 15 JAAR KAN HIJ WEGENS EEN LICHAAMELIJKE BEPERKING DOOR ZIEKTE, IN AFWACHTING VAN EEN OPERATIE, EEN TIJD NIET FIETSEN. OUDERS KUNNEN DE REISKOSTEN VOOR HET OV NIET BETALEN.”

“MEISJE WIL GRAAG MEE OP EXCURSIE NAAR FLORENCE. ECHTER IS DIT VOOR OUDERS ONBETAALBAAR. ZE WERKT ZO HARD EN IS ZO GEMOTIVEERD OM HAAR VWO TE HALEN. VANUIT DE GEMEENTE BESTAAT EEN BIJDRAGE VOOR SCHOOLGAANDE KINDEREN MAAR DEZE IS GEBRUIKT VOOR SCHOOLSPULLEN/SPORTKLEDING ETC. VERDER ZIJN ER GEEN VOORZIENINGEN HIERVOOR.”

CONCLUSIES

★ **AFHANKELIJKHEID VAN HULPORGANISATIES NEEMT TOE**

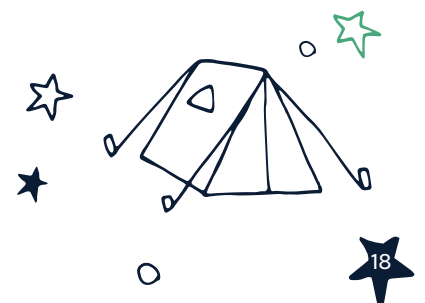
Ondanks dat het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft lijkt te dalen, neemt het aantal hulpvragen toe. De aanhoudende inflatie lijkt hier een belangrijke oorzaak van. Voor gezinnen in armoede wordt het steeds moeilijker om rond te komen, zelfs de meest basale voorzieningen worden te duur en daarmee onbereikbaar. Kinderen en jongeren ervaren armoedestress omdat essentiële spullen zoals persoonlijke verzorging, een bril op de juiste sterkte, passende kleding of een warm bed niet bereikbaar zijn voor hen. Hierdoor neemt de afhankelijkheid van hulporganisaties toe.

★ **SOCIALE UITSLUITING DOOR BEPERKTE TOEGANG TOT PERSOONLIJKE VERZORGING**

Door het niet kunnen dragen van de kosten voor persoonlijke verzorging komen kinderen en jongeren uit gezinnen met armoedestress sneller in een sociaal isolement terecht. Want wanneer er geen geld is voor basisproducten zoals deodorant, mondverzorging, menstruatieproducten of de kapper, leidt dit tot schaamte, kans op pesten en verminderde sociale interactie in het dagelijks leven van kinderen en jongeren. Het vergroot niet alleen de kloof tussen kinderen in armoede en hun leeftijdsgenoten, maar ook de negatieve effecten van armoedestress binnen het gezin.

★ **KANSENONGELIJKHEID DOOR BEPERKTE TOEGANG TOT HULPMIDDELEN**

Een gebrek aan financiële middelen voor noodzakelijke hulpmiddelen, zoals brillen, leidt tot problemen bij het volgen van onderwijs en in het dagelijks leven. Kinderen die slecht zien, maar geen bril kunnen krijgen, lopen een leerachterstand op, wat hun toekomstperspectief beperkt. Zorgverzekeraars bieden hierin geen oplossing, wat de armoedestress bij gezinnen vergroot en bijdraagt aan structurele ongelijkheid.

AANBEVELINGEN

★ VERHOOGING VAN HET NORMBEDRAG SOCIAAL MINIMUM EN HET MINIMUMLOON

Het wettelijk sociaal minimum en het minimumloon moeten verhoogd worden zodat gezinnen in armoede voldoende financiële ruimte hebben om te voorzien in hun basisvoorzieningen zoals persoonlijke verzorging, kleding of een bril. Een hoger inkomen vermindert armoedestress, maakt gezinnen minder afhankelijk van hulpinstanties en vermindert kansengelijkheid.

★ VOLLEDIGE VERGOEDING VOOR MEDISCHE HULPMIDDELEN VIA DE ZORGVERZEKERING

Zien we straks aan iemands glimlach of diegene opgroeide in armoede? Zijn lagere scores op school acceptabel door minder goed zicht? Er ontstaat een groeiende kloof in de toegang tot medische hulpmiddelen tussen kinderen en jongeren die opgroeien in armoede en hun leeftijdsgenoten. Een oplossing: volledige vergoeding van essentiële hulpmiddelen zoals brillen en beugels voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. Door deze hulpmiddelen voor kinderen en jongeren op te nemen in de basisverzekering kunnen ze bijvoorbeeld beter meekomen op school en ontstaat er meer kansengelijkheid.

★ GEEF HET KIND DAT OPGROEIT IN ARMOEDE EEN STEM

Kinderhulp roept op om kinderen en jongeren die opgroeien in armoede niet enkel onderwerp van gesprek te laten zijn, maar hen mee te nemen in gesprekken én te luisteren: betekenisvolle participatie. Want opgroeien in armoede vormt kinderen en jongeren. De ervaringen en levenslessen die daarmee gepaard gaan, brengen zienswijzen die voor mensen met geld onzichtbaar zijn. Laat hen richting geven, inzicht en ervaringen delen, actief meedenken in oplossingen.

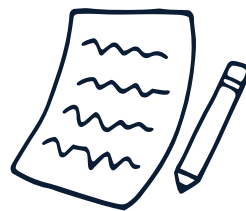
Naar kinderen en jongeren luisteren en hen laten meepraten over de effecten van opgroeien in armoede en het ontwikkelen van effectieve interventies binnen het armoedebeloid geeft inzicht in de gevolgen van (eerder) beleid. Om hierin te voorzien zou een landelijk panel van jongeren, dat ervaring heeft met het opgroeien in armoede, een bijdrage kunnen leveren aan oplossingen. Zij kunnen overheden, beleidsmakers en politici adviseren over de effecten die het (voorgenomen) beleid heeft op henzelf en op generatiegenoten.

GEEF EEN KIND IN ARMOEDE EEN STEM

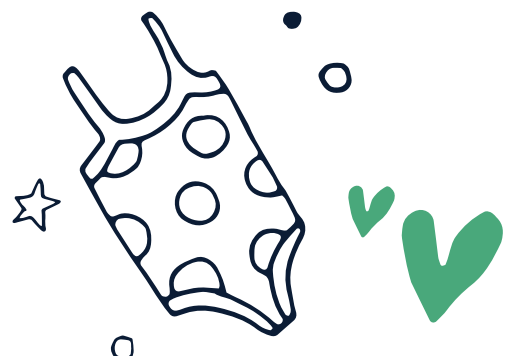
LUISTER NAAR HUN VERHAAL, BETREK HEN BIJ BELEID, EN WERK SAMEN AAN ÉCHTE OPLOSSINGEN.

**“STEL EEN
JONGERENRAAD
SAMEN WAAR
INSPRAAK
EN BELEID
BESPROKEN
WORDEN”**

**“EEN WERKGROEP
MET JONGEREN
KAN AANGEVEN
OP WELKE CONCRETE
MANIEREN ARMOEDE
ZICH UIT ONDER
JONGEREN EN
MEEDENKEN MET
OPLOSSINGEN DIE
ECHT HELPEN.”**

**“LAAT DE
POLITIEK ZIEN
HOE HET IS OM
OP TE GROEIEN
IN ARMOEDE”**

OVER KINDERHULP

Geen kind of jongere mag de dupe zijn van opgroeien in armoede. Want armoede brengt kansenongelijkheid, beperkte sociale, sportieve en culturele ontwikkeling en verslechtert zowel de mentale als fysieke gezondheid. Zolang in Nederland kinderen en jongeren opgroeien met armoedestress, is Kinderhulp er voor hen. Met concrete hulp leveren we een structurele bijdrage aan groei en ontwikkeling van kinderen die opgroeien in armoede. Zodat elk kind zo groot kan worden als het wil.

Kinderhulp is er voor alle kinderen en jongeren in Nederland tussen de 0 en 21 jaar die in armoede opgroeien. We helpen ze, zodat ook zij erbij horen en gelijke kansen krijgen voor de toekomst.

Kinderhulp helpt met iets groots, of iets kleins. Een bril op sterkte, een bed, een dagje uit, of een fiets. En ook een leesboek, warme winterjas of cadeautje van de Sint. Dingen die heel gewoon lijken, maar toch het verschil maken voor de kinderen. Nu en in hun toekomst.

ONZE WERKWIJZE

We helpen kinderen met een financiële bijdrage voor bijvoorbeeld een fiets, laptop, kleding, een goed bed of een dagje uit. Dit doen we altijd via maatschappelijke organisaties. Bijvoorbeeld een maatschappelijk werker, bewindvoerder, wijkteam van de gemeente of jeugdhulpverlener. Zij weten welke kinderen echt onze hulp nodig hebben en kunnen bij ons een aanvraag voor een kind indienen. En zij zien er ook op toe dat de hulp goed terecht komt.

SAM& VOOR ALLE KINDEREN

Kinderhulp is trotse partner van Sam& voor alle kinderen: een samenwerkingsverband met Leergeld Nederland, Jeugdfonds Sport & Cultuur, Stichting Jarige Job en het Jeugdeducatiefonds. Samen zetten we ons in om kinderen en jongeren te ondersteunen die opgroeien in een gezin met weinig financiële middelen, door allerlei voorzieningen te bieden op het gebied van educatie, sport, cultuur, verjaardag, vrije tijd en andere activiteiten.